

Helvetesbomben

Den ytterligt uppseendeväckande skrift om vätebomben varom Dagens Nyheter's New York-korrespondent lämnade vissa uppgifter i förrgår har i dag utkommit. Dess författare är USA:s kanske mest kände journalist i naturvetenskapliga ämnen, medarbetaren i New York Times William L. Laurence; på ett enastående sätt har Laurence beretts tillfälle att från början följa arbetet med och utvecklingen av de nya

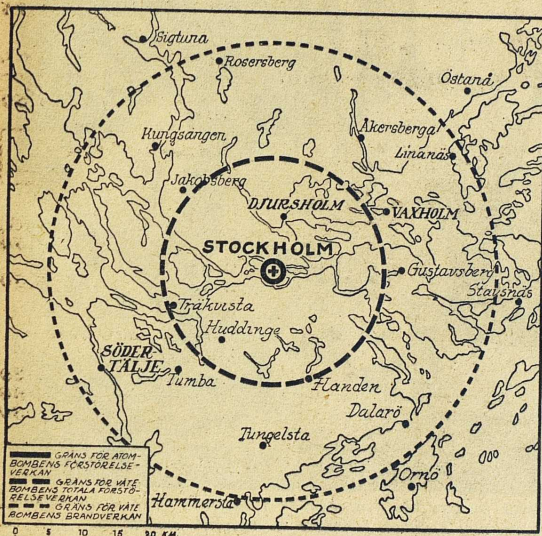
främst den under medverkan av Einstein, Urey och andra forskare utgivna boken *The H Bomb*; i förordet förklarade Einstein att "förstörelset av allt liv på jorden framstod som en teknisk möjlighet".

Laurences bok var färdig redan i juli 1950, och man frågar sig ovillkorligen om dess utgivning uppskjutits till en politiskt lämplig tidpunkt. Om boken i sina huvuddrag är riktig — och ingen anledning finns att

skrider till framställande av själva bomben måste vara avslutad senast under våren eller sommaren detta år, och därefter kan vätebomber tillverkas snabbt och relativt billigt. Genom den nya uppfinningen får USA, enligt Laurence, ett försprång framför Ryssland på minst tre år. Detta beror inte på att USA har monopol på vissa hemligheter — teorin om vätebomben kan antas vara välbekant för ryska forskare — utan på att Ryssland har svårt att skaffa nödvändiga råvaror och att åstadkomma den erforderliga tekniska utrustningen. Om Ryssland skall producera vätebomber, måste det praktiskt taget inställa tillverkningen av atombomber, och vätebomben säkras därför tills vidare USA:s överlägsenhet fråga om dessa sistnämnda bomber.

Genom en "ordinär" vätebomb utvecklas tusen gånger så mycket energi som genom de starkaste hittills använda atombomberna. Detta innebär att radien för total förstörelse genom sprängverkan skulle bli 16 kilometer (motsvarande ett område av 840 kvadratkilometer) och radien för öld- och brännverkan 32 kilometer (motsvarande ett område av 3.150 kvadratkilometer). En dylik bomb skulle ha förintat hela invasionsarmén 1944; den förintar en stad som New York eller London. Men man kan tänka sig vätebomber med ett tusen gånger större energiutveckling. En sådan skulle förinta ett par stora svenska landskap, respektive Belgien eller Holland eller en medelstor amerikansk stat. Om bomberna därjämte skulle vara vad Laurence kallar "utriggade", dvs. utrustade med radioaktiv strålverkan, kunde med ett fåtal bomber allt liv utplånas på en kontinent.

Genom den nya bomben synes alltså gränsen praktiskt taget vara nådd för människans möjlighet till självförgörelse; det ter sig ju föga intressant om till äventyrs en ny uppfinning skulle göra det möjligt att förinta hela jorden med en bomb. Mot ett krig med dessa vapen bleknar alla fantasier om undergång i skräck. Hur skall statsledningarna möta det nya läget? Det problemet skall behandlas i en följande artikel.

Karta, utvisande den förstörelse som skulle vållas av en atombomb, respektive vätebomb, om denna fülldes över Stockholms centrum.

förstörelsemedlen. Han har kallat sin skrift "Helvetesbomben" (*The Hell Bomb*, Alfred A. Knopf, pris 2: 75 dollar), och var och en som läser boken måste finna titeln väl motiverad.

Möjligheten av att tillverka en vätebomb — med ojämförligt större skadeverkan än atombomben — är inte någon nyhet. Redan då atombomben kom till stånd diskuterades frågan om tillverkning av en vätebomb; den oerhörda hetta som atombombens explosion utvecklade utgjorde en förutsättning för användningen av det nya explosiva medlet. I början av förra året meddelade president Truman att han givit Atomic Energy Commission i uppdrag att "fullfölja arbetet med alla typer av atomvapen, däribland den s. k. vätebomben eller superbomben". I början av den koreanska konflikten ställdes nya väldiga summor till kommissionens förfogande. Frågan om vätebomben har tidigare diskuterats i flera skrifter,

betvivla detta —, måste nämligen de fakta den redovisar för framstå som en väsentlig — kanske avgörande — faktor vid bedömandet av den internationella situationen i dag och utvecklingen under de närmaste åren.

Man har hittills utgått från att vätebomben, om den över huvud skulle kunna tillverkas, kunde bli färdig först om flera år. Den kanske största sensationen i den nya boken är att vätebomben inom en nära framtid kan antas bli färdig. Den förberedande fabrikation av material som behövs innan man